

Nr 2

Memorial med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksgäldskontoret, jämlikt § 51 av det för nämnda verk gällande reglementet, till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1954 års riksdag avgavs, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 13 januari 1955

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sundvik, Fahlander, De Geer, Werner, Boo, Wehtje och Strandler;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Nilsson i Landskrona, Dickson, Gavelin, Persson i Norrby och Nelander.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt § 51 av det för verket gällande reglementet avgiva berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1954 års riksdag avgavs.

Under oktober 1954 utkom *riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1953/54* innehållande text- och tabellmaterial till belysande av riksgäldskontorets verksamhet jämte vissa uppgifter även för tiden efter budgetårets utgång. Beträffande nämnda period torde fullmäktige få hänvisa till årsboken och inskränker sig fullmäktige sålunda här nedan till att lämna en kompletterande översikt över riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1954.

I avseende härå lämnas här nedan ett sammandrag av *riksgäldskontorets utgifter och inkomster* under tiden 1 juli—31 december 1954 (netto i milj. kr.):

	Utgifter	Inkomster
Kassaförstärkningar till statskontoret.....	1 020	—
Kapitalbudgeten.....	585	—
Rörliga krediter.....	—	32
Övriga konton.....	—	13
	<hr/>	<hr/>
	1 605	45
Upplåning.....	—	1 472
Kassaminskning.....	—	88
	<hr/>	<hr/>
Summa	1 605	1 605

Under senare halvåret 1954 utbetalade riksgäldskontoret alltså i kassaförstärkning till statskontoret 1 020 milj. kr. samt å kapitalbudgeten och rörliga krediter (585 — 32 =) 553 milj. kr., eller sammanlagt 1 573 milj. kr. Utgifterna finansierades till största delen genom upplåning, vilket medförde en ökning av statsskulden under halvåret med 1 472 milj. kr. till 15 059 milj. kr. den 31 december 1954.

Upplåningen skedde huvudsakligen genom emission av långa obligationslån på marknaden samt genom försäljning av korta obligationer och skattkammarväxlar till affärsbankerna och riksbanken. Beträffande denna upplåning må här inledningsvis nämnas följande.

I oktober 1954 emitterades ett 15-årigt 3 1/2 % lån och i november ett 16-årigt 4 % lån. Å 3 1/2 %-lånet tecknades 255 milj. kr. och å 4 %-lånet 672 milj. kr. T. o. m. 31 december 1954 hade till riksgäldskontoret på dessa lån inbetalats sammanlagt (255 + 491 =) 746 milj. kr. På den schweiziska marknaden emitterades härjämte i november 1954 ett 15-årigt 3 3/4 % svenskt statslån å 60 milj. sfrs., motsvarande 71 milj. kr. Genom långfristig upplåning inflöt alltså (746 + 71 =) 817 milj. kr.

Genom emission i september 1954 av ett 2-årigt obligationslån löpande med 2,6 % ränta och ett 6 1/2-årigt 2 1/2 %—3 1/2 % s. k. trappstegslån erhöll riksgäldskontoret 285 milj. kr., varav 200 milj. kr. övertogs av riksbanken i utbyte mot skattkamarväxlar, som placerats i riksbanken i samband med statens nyteckning av aktier å samma belopp i Norrbottens järnverk AB. Skulden mot skattkamarväxlar ökades under halvåret med 265 milj. kr.

I anslutning till ovanstående sammanställning meddelas i det följande mera detaljerade uppgifter rörande vissa däri upptagna poster.

Kassaförstärkning till statskontoret

Riksgäldskontorets fordran hos statskontoret för lämnad kassaförstärkning utgjorde den 1 juli 1954 2 700 milj. kr. Den 31 december 1954 hade statskontorets ifrågavarande skuld till riksgäldskontoret ökat med 1 020 milj. kr. samt utgjorde sålunda 3 720 milj. kr., vilket i jämförelse med motsvarande tidpunkt närmast föregående år innebär en ökning med 195 milj. kr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster å investeringsbemyndigandena för de olika kapitalfonderna under andra halvåret 1954 fördelar sig på följande sätt.

Nettoutgifter:	Milj. kr.
Televerkets fond	14
Statens järnvägars fond	26
Statens vattenfallsverks fond.....	104
Luftfartsfonden	4
Statens allmänna fastighetsfond	1
Försvarets fonder	3
Statens utlåningsfonder	211
Fonden för låneunderstöd	80
Fonden för statens aktier	200
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	2
Jordfonden	3
Övriga fonder	1
	<hr/> 649
Nettoinkomster:	
Fonden för förlag till statsverket	25
Fonden för kreditgivning till utlandet.....	8
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster.....	31
	<hr/> 64
	Netto 585

Utgifterna till statens utlåningsfonder och fonden för låneunderstöd å tillsammans 291 milj. kr. (211 + 80) utgöres av nyinvesteringar å 307 milj. kr., varav 218 milj. kr. till lånefonden för bostadsbyggande och 85 milj. kr.

till tillägglån till viss bostadsbyggnadsverksamhet. Härifrån avgår återbetalningar å 16 milj. kr. från fonder under avveckling. Det under fonden för statens aktier redovisade beloppet avser aktieteckning i Norrbottens järnverk AB. Inkomstbeloppet under fonden för förslag till statsverket består av återbetalningar från anslagen till förlagskapital för inköp av fossila bränslen och rörelsekapital för krigsmaterielverket med resp. 15 och 10 milj. kr. De under fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster upptagna inkomsterna å 31 milj. kr. utgöres till 30 milj. kr. av ett under huvudtiteln Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster uppfört anslag till avskrivning å statens aktier i Norrbottens järnverk AB.

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran för utbetalningar till vissa myndigheter å för dem jämlikt riksdagens beslut i riksgäldskontoret öppnade rörliga krediter, som den 30 juni 1954 utgjorde 804,47 milj. kr., minskades under andra halvåret 1954 med 31,97 milj. kr. till 772,50 milj. kr. på sätt framgår av följande uppställning.

Myndighet	Medgiven högsta kredit Milj. kr.	Utestående belopp den 30 juni 1954 Milj. kr.	2:a halvåret 1954		Utestående belopp den 31 dec. 1954 Milj. kr.
			Utbetalda belopp Milj. kr.	Återbetalda belopp Milj. kr.	
Telestyrelsen	55,00	10,00	5,00	—	15,00
Järnvägsstyrelsen	100,00	25,00	78,00	103,00	—
Vattenfallsstyrelsen	75,00	42,00	20,00	7,00	55,00
Domänstyrelsen	50,00	25,00	30,00	55,00	—
„	20,00	20,00	—	—	20,00
„	10,00	10,00	—	—	10,00
Luftfartsstyrelsen	3,00	—	—	—	—
Statens reproduktionsanstalt....	0,60	0,47	0,10	0,07	0,50
Försvarets fabriksstyrelse	15,00	—	—	—	—
Marinverkstäderna	13,00	1,00	—	—	1,00
Riksnämnden för ekonomisk för- svarsberedskap	740,00	526,00	—	—	526,00
AB Svenska tobaksmonopolet ..	10,00	—	—	—	—
Svenska spannmålsaktiebolaget.. (Svensk spannmålshandel, eko- nomisk förening)	190,00	70,00	—	—	70,00
AB Vin- och spritcentralen	10,00	—	—	—	—
Norrbottens järnverks AB	75,00	75,00	—	—	75,00
Summa	1 366,60	804,47	133,10	165,07	772,50

Å lyftade kreditbelopp gäldas ränta efter en räntefot, som av fullmäktige i riksgäldskontoret, i vissa fall efter samråd med vederbörande kredittagare, bestämmes med hänsyn till de å den allmänna penningmarknaden rådande förhållandena. Räntan utgör f. n. $3\frac{1}{4}\%$ med undantag för räntan å domänstyrelsens rörliga kredit å 10 milj. kr., som utgår efter $3\frac{1}{2}\%$, och räntan å krediten till Norrbottens järnverk AB, som utgör 4% .

Riksgäldskontorets upplåning under andra halvåret 1954

Av nedanstående sammanställning framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning under andra halvåret 1954.

	30/6 1954 Milj. kr.	31/12 1954 Milj. kr.	Förändring Milj. kr.
Räntelöpande obligationslån	7 978	9 056	+ 1 078
Premieobligationslån.....	1 725	1 725	—
Statsskuldförbindelser	288	288	—
Sparobligationer och rikskonton.....	81	78	— 3
Inlåning från sparbanker	44	44	—
Marshall-lånet	106	106	—
Av staten övertagna lån.....	28	26	— 2
Prisutjämningsavgifter vid export av trävaror m. m....	810	809	— 1
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	1 069	1 206	+ 137
Skattkammарväxlar	1 457	1 723	+ 265
Summa	13 587	15 059	+ 1 472
Därav:			
Fonderad statsskuld	10 934	11 862	+ 928
Tillfällig statsskuld	2 653	3 197	+ 544
Summa	13 587	15 059	+ 1 472

De viktigaste förändringarna i statsskulden framgår av följande redogörelse.

Räntelöpande obligationslån

1944 års 3 % järnväglån. Den 1 juli 1954 förföll 1944 års 3 % lån för inlösen av enskilda järnvägar till betalning med 24,9 milj. kr. Lånet inlöstes på förfallodagen.

1954 års 2,6 % och 2¹/₂—3¹/₂ % statslån av den 27/9. I syfte att nedbringa skulden mot skattkammарväxlar och därigenom ernå en förlängning av löptiden för den kortfristiga statsskulden beslöt fullmäktige den 23 september 1954 att emittera två kortfristiga obligationslån, avsedda närmast för placering av affärsbankernas likvida medel. Det ena lånet är ett 2-årigt lån per 15 december 1956 löpande med 2,6 % ränta. Det andra lånet har en löptid av 6¹/₂ år (förfallodag 15 mars 1961) och en räntefot av 2,5 % under första, 2,7 % under andra, 2,9 % under tredje, 3,1 % under fjärde och 3,3 % under femte året samt 3,5 % under lånets återstående löptid. Kuponförfallodagar är för 2-årslånet 27/9 1955 och 15/12 1956 samt för 6¹/₂-årslånet 27/9 1955—1960 och 15/3 1961. Lånen, vilkas belopp icke var på förhand fastställda, utbjöds till teckning till parikurs under tiden 27 september—27 oktober 1954 med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen före sistnämnda dag. Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas under tiden 27 september—27 oktober 1954. Innehavare av skattkammарväxlar, som erhållits i utbyte mot den 14 och 15 september 1954 förfallande skattkammарväxlar, medgavs att å första teckningsdagen utbyta sistnämnda växlar mot obligationer av de korta statslånen.

Å 2-åriga lånet tecknades 104 700 000 kr. samt å 6 1/2-åriga lånet 180 730 000 kr. eller sammanlagt 285 430 000 kr., varav 264 000 000 kr. svarade mot utbytt skattkamarväxlar.

Den influtna lånevalutan m. m. redovisas här nedan:

Lån	Nominell räntefot %	Effektiv ränta %	Nominellt belopp Genom utbyte mot skattkamarväxlar Kr.	Kontant Kr.	Summa Kr.	Provision Kr.	Influtet belopp Kr.
1954 års 2,6 % lån av 27/9 (2-åriga lånet)	2,6	2,6	102 000 000	2 700 000	104 700 000	—	104 700 000
1954 års 2 1/2-3 1/2 % lån av 27/9 (6 1/2-åriga lånet)	2,5, 2,7, 2,9, 3,1, 3,3, 3,5	3,036	162 000 000	18 730 000	180 730 000	2 730	180 727 270

Provision utgick på 6 1/2-åriga lånet till banker m. fl. med 0,1 % å för kundens räkning tecknade belopp.

1954 års 3 1/2 % statslån av den 15/10. Den 23 september 1954 beslöt fullmäktige emittera ett 15 årigt 3 1/2 % fast statslån att återbetalas den 15 oktober 1969; räntan förfaller halvårsvis den 15 april och 15 oktober. Lånet, vars belopp icke på förhand fastställdes, utbjöds till teckning under tiden 1—11 oktober 1954 med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen före sistnämnda dag ävensom att reducera tecknade belopp. Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas under tiden 15 oktober 1954—5 januari 1955. Försäljningskursen var pari.

Det nya lånet emitterades under medverkan av riksbanken och affärsbanker m. fl. fondkommissionärer. Provision skulle utgå med 0,2 % å tecknade och likviderade obligationer.

Å första teckningsdagen den 1 oktober tecknades 230 milj. kr.; den 8 oktober hade teckningssumman stigit till ca 255 milj. kr. Då ytterligare teckningar icke syntes vara att påräkna, indrogs teckningslistorna samma dag. Det tecknade beloppet fördelar sig på de olika teckningsställena enligt följande:

Riksgäldskontoret	25 606 000
Riksbanken ..	279 000
Affärsbanker m. fl.....	200 808 000
Sparbankernas Bank AB	19 250 000
Svenska jordbrukskreditkassan	8 820 000
Summa kr.	254 763 000

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av nedanstående sammanställning:

Tecknare	Milj. kr.	I %
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)..	25,0	9,8
Kommuner, landsting och andra offentliga samfälligheter	9,1	3,6
Affärsbanker	30,5	12,0
Sparbanker	14,1	5,5
Försäkringsanstalter (liv-, sak- och pensionsförsäkring)	138,4	54,4
Övriga kreditinrättningar	9,8	3,8

Tecknare	Milj. kr.	I %
Aktiebolag, ekonomiska föreningar o. d.	7,1	2,8
Fonder, stiftelser etc., som ej förvaltas av statsinstitutioner.....	11,5	4,5
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshetskassor etc.....	6,7	2,6
Enskilda personer (452 st.)	2,5	1,0
	Summa 254,8	100,0

Den influtna lånevalutan per 31 december 1954 redovisas här nedan.

Nominelt belopp Kr.	Provislon Kr.	Influtet belopp Kr.	Kurs %
254 610 700	458 132	254 152 568	99,820

Å första likviddagen den 15 oktober 1954 inbetalades till riksgäldskontoret 244 milj. kr.

1954 års 4 % statslån av den ¹⁰/₁₁. Efter samråd med riksbanksfullmäktige beslöt fullmäktige i riksgäldskontoret den 14 oktober 1954 att emittera ett 16-årigt 4 % obligationslån, att återbetalas den 10 november 1970 men med konverteringsrätt för riksgäldskontoret efter 12 år (10 november 1966). I förhållande till det närmast föregående statslånet innebar villkoren för det nya lånet en räntehöjning av $\frac{1}{2}$ %. Härigenom åsyftades i huvudsak att ernå en ur penningpolitisk synpunkt önskvärd åtstramning av kreditmarknaden som vore större än den som ernåtts genom det relativt begränsade teckningsresultatet för det i början av oktober remitterade $3\frac{1}{2}$ % statslånet. Lånet, vars belopp icke på förhand fastställdes, utbjöds till teckning under tiden 20 oktober—2 november 1954 med rätt för riksgäldskontoret att avbryta teckningen före sistnämnda dag ävensom att reducera tecknade belopp. Likvid för tecknade obligationer skulle erläggas under tiden 10 november 1954—10 mars 1955. Försäljningskursen var pari. Lånet är försett med helårskuponger per 10 november. Obligationsvalörerna fastställdes till de vanliga beloppen 10 000, 5 000 och 1 000 kr., varjämte tillkom en valör å 500 kr. för att möjliggöra även för småsparare att teckna på lånet.

Lånet emitterades under medverkan av riksbanken och affärsbankerna m. fl. fondkommissionärer. Provision skulle utgå med 0,2 % å tecknade och likviderade obligationer.

Sedan å lånet sammanlagt tecknats 672 milj. kr., varav ca 500 milj. kr. under de tre första teckningsdagarna, avbröts teckningen den 25 oktober.

Fördelningen av teckningssumman på de olika teckningsställena var följande:

Riksgäldskontoret	24 630 500
Riksbanken	1 134 500
Affärsbanker m. fl.....	572 492 500
Sparbankernas bankaktiebolag	66 250 000
Svenska jordbrnkskreditkassan	7 533 000
Summa	672 040 500

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av nedanstående sammanställning:

Tecknare	Milj. kr.	I %
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)..	15,9	2,4
Kommuner, landsting och andra offentliga samfälligheter	57,3	8,5
Affärsbanker	110,1	16,4
Sparbanker	46,5	6,9
Försäkringsanstalter (liv-, sak- och pensionsförsäkring).....	212,1	31,6
Övriga kreditinrättningar	1,0	0,1
Aktiebolag, ekonomiska föreningar o. d.....	92,2	13,7
Fonder, stiftelser etc., som ej förvaltas av statsinstitutioner.....	66,9	10,0
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshetskassor etc.....	19,0	2,8
Enskilda personer	51,1	7,6
Summa	672,0	100,0

Lånet vann sålunda stor anslutning från samtliga kategorier kapitalplacerares, även sådana som under de senare åren vanligtvis icke brukat i någon större omfattning teckna å statslån. Försäkringsbolagens relativa andel i den totala lånesumman nedgick till följd härav avsevärt. Antalet enskilda personer, som tecknat å lånet, uppgick till 4 292 st.

Den influtna lånevalutan per 31 december 1954 redovisas här nedan:

Nominelt belopp Kr.	Provision Kr.	Influtet belopp Kr.	Kurs %
491 471 700	949 488: 40	490 522 211: 60	99,807

Å första likviddagen den 10 november 1954 inbetalades 362 milj. kr. — T. o. m. den 8 januari 1955 hade av det tecknade beloppet inbetalats 650 milj. kr.

1954 års $3\frac{3}{4}$ % Sfrs-lån av den 30/11. I syfte att förstärka riksbankens innehav av hårdvalutor och guld beslöt fullmäktige i samråd med riksbanksfullmäktige och efter preliminära förhandlingar med det schweiziska bankkonsortium — Schweizerische Kreditanstalt, Schweizerischer Bankverein och Schweizerische Bankgesellschaft — som medverkat vid emissionen av svenska statens i Schweiz upptagna lån av den 1 maj 1954, att till nämnda konsortium försälja 60 milj. schweiziska francs svenska statens $3\frac{3}{4}$ % obligationer av den 30 november 1954 på i huvudsak samma villkor som för majlånet, enligt följande:

Förfallotid	30 november 1969
Lånet kan helt eller delvis inlösas	30 november 1964—1968
Kupongförfallodag	30 november
Obligationsvalör	1 000 schweiziska francs
Teckningskurs	pari

Lånet emitterades av bankkonsortiet i Schweiz under tiden 19—23 november 1954 och övertecknades kraftigt. Det nominella lånebeloppet å 60 milj. Sfrs inbetalades till riksgäldskontoret den 24 november 1954 efter en kurs av kr. 118,3037 för 100 Sfrs med 70 982 220 kr.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

Den del av statsskulden, som redovisas under ovanstående lånegrupp, utgjorde

den 30 juni 1954	1 068,93 milj. kr.
och den 31 december 1954	1 205,51 milj. kr.

Skulden ökades alltså under andra halvåret 1954 med .. 136,58 milj. kr. på sätt närmare framgår av följande tabell:

	Utestående lån den ^{30/6} 1954 Milj. kr.	Upptagna lån Milj. kr.	Återbe- talda lån Milj. kr.	Utestående lån den ^{31/12} 1954 Milj. kr.
Lån hos vissa fonder med uppsägningstid och rörlig räntefot:				
Statens pensionsanstalt	207,47	0,52	6,60	201,39
Olycksfallsförsäkringsfonden	8,00	—	2,00	6,00
Sparbankernas säkerhetskassa	10,80	0,18	—	10,97
Övriga	136,75	—	—	136,75
=	363,02	0,70	8,60	355,11
Postsparbanken	140,00	—	¹ 20,00	120,00
Postgirokontoret	331,00	—	² 10,00	371,00
» (kortfristig upplåning)	150,00	3 872,00	3 697,00	325,00
Serafimerlasarettets köpeskillingsmedel	9,11	—	—	9,11
Exportkreditfonden	15,86	0,44	0,90	15,40
Utrikesdedartementets arvsbyrå	0,20	—	—	0,20
Flyttkapitalbyrån	0,82	³ 0,02	—	0,84
Svenska Penninglotteriet AB	1,00	—	—	1,00
Arméförvaltningen	3,23	—	0,09	3,15
Lån från vissa kommuner m. fl.	2,30	³ 0,01	—	2,31
Köpeskillingen för fastigheten Lejonet 1 i Stockholm m. m.	2,39	—	—	2,39
Summa	1 068,93	3 873,17	3 736,59	1 205,51

¹ Deposition per ^{31/10} 1954 à 2,5 %.

² » » ^{30/11} 1954 à 2,6 %.

³ Kapitaliserad ränta.

De i ovanstående sammanställning upptagna lånen insattes i riksgäldskontoret på för respektive medel tidigare fastställda villkor. Postgirokontorets kortfristiga upplåning utgjordes — förutom av avista-medel — av ett i april 1953 upptaget 2 % lån à 150 milj. kr., som successivt förlängts till oförändrad ränta, senast per den 30 juni 1955.

Skattkamarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkamarväxlar utgjorde den 30 juni 1954 sammanlagt 1 457 milj. kr. och ökade under andra halvåret med 265 milj. kr. till 1 722 milj. kr.

Fördelningen av utelöpande växlar per den 30 juni och 31 december 1954

på olika förfallotider ävensom tillämpade diskontosatser framgår av nedan lämnade sammanställning:

Utelöpande skattkamarväxlar

den 30 juni 1954

Förfalldag	Diskonto %	Milj. kr.
14/7 1954.....	2,05—2,5	351,25
14/9	2,2 —2,5	311,00
15/11	2,2 —2,5	224,00
14/12	2,3 —2,5	213,00
14/1 1955.....	2,4 —2,5	191,00
14/3	2,3 —2,4	167,10
14/5	2,3	0,10

Summa **1 457,45**

den 31 december 1954

Förfalldag	Diskonto %	Milj. kr.
14/1 1955.....	1,95—2,5	336,00
22/1	0,95—0,75	670,00
14/3	1,80—2,4	254,10
14/5	2,05—2,3	160,10
14/7	2,2 —2,4	148,00
14/9	2,4	128,30
14/11	2,4	26,00

Summa **1 722,50**

Följande sammanställning utvisar skattkamarväxelrörelsen för varje månad under andra halvåret 1954 (i milj. kr.).

Månad	Förfallande växlar	Härav inlösta	Härav omsatta	Ny-emission	Netto-förändring	Utelöpande belopp	Härav i riksbanken Tillfällig kredit	Övriga växlar
1954 1 juli	—	—	—	—	—	1 457,45	—	125,00
Juli*	451,25	405,25	46,00	1 734,00	1 + 328,75	1 786,20	50,0	200,00
Augusti ..	—	—	—	250,30	+ 250,30	2 036,50	100,00	195,00
September* 1	626,00	1 510,00	116,00	148,00	— 362,00	1 674,50	—	—
Oktober ..	—	—	—	165,00	+ 165,00	1 839,50	165,00	—
November* 1	564,00	559,00	5,00	140,00	— 419,00	1 420,50	—	223,00
December	381,00	368,00	13,00	670,00	+ 302,00	1 722,50	670,00	160,00
Summa	2 022,25	1 842,25	180,00	2 107,30	+ 265,05			

* Skatteuppbörd samt utbetalning till kommunerna av dem tillkommande skattemedel.

¹ Härav 200 milj. kr. i samband med aktieteckning i Norrbottens järnverk AB.

² „ 264 „ „ „ utbyte mot 1954 års lån av ²⁷/₁₀₀.

Riksbankens innehav av skattkamarväxlar utgjorde den 31 december 1954 830 milj. kr., varav 670 milj. kr. tillfällig kredit till riksgäldskontoret per 22 januari 1955 och 160 milj. kr. från affärsbankerna övertagna växlar per 14 januari 1955.

Följande diskontosatser har tillämpats av riksgäldskontoret vid försäljning av skattkamarväxlar jämväl under andra halvåret 1954:

Växlar med löptid av högst 1 månad	0,75 %
„ „ „ „ „ 1 —2 ¹ / ₂ månader	0,95—1,60 %
„ „ „ „ „ 2 ¹ / ₂ —3 „ „	1,70 %
„ „ „ „ „ 3 —4 „ „	1,80 %
„ „ „ „ „ 4 —6 „ „	1,95—2,05 %
„ „ „ „ „ 6 —12 „ „	2,05—2,30 %
„ „ „ „ „ över 12 „ „	2,40 %

Fullmäktige har den 10 januari 1955 beslutat att med 0,1 % sänka diskontosatserna för fr. o. m. samma dag försålda skattkamarväxlar med längre löptid än 2 ¹/₂ månad.

I följande sammanställning har *statsskulden* uppdelats med hänsyn till de olika lånens återstående löptid den ³¹/₁₂ 1953, ³⁰/₆ 1954 och den ³⁰/₁₂ 1954.

	31/12 1953		30/6 1954		31/12 1954	
	Milj. kr.	I %	Milj. kr.	I %	Milj. kr.	I %
Lån med en återstående löptid av						
högst 1 år	3 034	22	2 013	15	2 596	17
över 1 men högst 5 år	2 403	17	2 582	19	2 496	17
› 5 › › 10 ›	1 139	8	1 193	9	1 362	9
› 10 › › 20 ›	467	3	951	7	1 769	12
› 20 års.....	4 737	34	4 774	35	4 774	32
Amorteringslån	214	2	214	1	211	1
Lån utan bestämd återbetalningstid	1 858	14	1 860	14	1 852	12
Total statsskuld	13 852	100	13 587	100	15 059	100

Av sammanställningen framgår, att under år 1954 en viss konsolidering av den mest kortfristiga statsskulden ägt rum. Den del av statsskulden, som förfaller om 10—20 år, har ökats från 3 % den sista december 1953 till 12 % ett år senare.

Ansvarsförbindelse

För ökning av *Svenska bostadskreditkassans grundfond* har riksgäldskontoret enligt beslut av 1954 års riksdag utfärdat en förbindelse att tillhandahålla kassan ytterligare 4 1/2 % statsobligationer å 15 milj. kr.

På sätt framgår av riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1953/54 (s. 32) återbetalades i samband med rekonstruktionen av *Norrbottens järnverk AB* bolagets uppsägningslån i riksbanken å 180 000 000 kr., varvid de av riksgäldskontoret för dessa lån utfärdade garantiförbindelserna återställdes. Den 30 september 1954 inlöste Norrbottens järnverk AB de sista i riksbanken mot riksgäldskontorets garanti upptagna lånen, två förlagslån å sammanlagt 6 000 000 kr. Riksgäldskontorets garantiförbindelser har därefter återlämnats.

I anledning av beslut av 1954 års riksdag har riksgäldskontoret iklätt sig garanti för kredit i checkräkning i Sveriges Kreditbank AB till *Västkostfisk, förening u. p. a.*, å ett belopp av intill 3 000 000 kr. jämte ränta. I samband härmed har en av riksgäldskontoret tidigare enligt beslut av 1947 års riksdag utfärdad garantiförbindelse för ett lån till nämnda förening å 2 500 000 kr. i Sveriges riksbank återställt.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1954 framgår av den såsom bilaga till denna berättelse fogade *balansräkningen*, utvisande ett sammandrag av riksgäldskontorets tillgångar och skulder samt de förändringar, som inträtt efter den 30 juni 1954 å de däri redovisade kontona.

Viss riksdagsinformation. I anslutning till bankoutskottets av 1954 års riksdag godkända utlåtande nr 20 har på fullmäktiges föranstaltande utarbetats en promemoria rörande olika praktiska och ekonomiska angelägenheter, som har samband med riksdagsmannaskapet och förhållandena inom

riksdagshuset. Promemorian, som är avsedd närmast såsom information för nytillträdande riksdagsmän, beräknas föreligga i tryck omkring den 15 januari 1955.

Stockholm den 10 januari 1955

HERMAN KLING

AXEL STRAND

ERIK HAGBERG

GUSTAF V. NILSSON

WALD. SVENSSON

SIGURD LINDHOLM

BERNHARD NÄSGÅRD

STEN WIDLUND

Riksgäldsdirektör

/ *Torsten Bjerlöv*

Bilaga

Sammandrag

av

Riksgäldskontorets balansräkning (i milj. kr.)

Tillgångar

	1954 30/6	31/12	Förändr.
<i>Riksgäldsfonden</i>			
Uppköpta obligationer m. m.	6	5	— 1
Förskott och utlånta medel	12	10	— 2
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	804	773	— 32
Vissa garantimedel	4	4	—
Fordran hos statsverket för vissa anslagsmedel	13	—	— 13
Fordringar hos ämbetsverk och myndigheter för kapitalmedelsåterbetalningar	11	—	— 11
Fordran hos riksgäldskontorets kommissionärer för övertagna obligationer av 1954 års pre- mielån	14	6	— 8
Lån till vissa företag inom träindustrin	17	17	—
Kassaförstärkning åt statskontoret	2 700	3 720	+ 1 020
Checkräkning hos riksbanken	102	14	— 88
Diverse	1	2	+ 1
	3 684	4 551	+ 866
<i>Kapitalinvesteringar</i>	12 331	12 915	+ 585
Summa	16 015	17 466	+ 1 451

Skulder

Riksgäldsfonden

Statsskulden

Fonderad statsskuld	10 934	11 862	+ 928
Tillfällig statsskuld	2 653	3 197	+ 544
	13 587	15 059	+ 1 472
Förfallna obligationer	4	3	— 1
Förfallna kuponger m. m.	17	19	+ 2
Icke disponerade medel tillhöriga vissa fonder	6	4	— 2
Oreglerade anslagsmedel	20	—	— 20
	13 634	15 085	+ 1 451

*Tillgångar över skulder*¹

Statens eget kapital	2 381	2 381	—
Summa	16 015	17 466	+ 1 451

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-
medel